

ת"פ 58790/08/18 - מדינת ישראל נגד יד"א

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 58790-08-18 מדינת ישראל נ' יד"א (עציר)

לפני
בעניין:

כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל
על ידי פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
באמצעות ב"כ עו"ד אורי גולדשטיין

המאשימה

נגד

יד"א (עציר)
באמצעות ב"כ עו"ד אוסמה חלבי

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בעבירת סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), בעבירת שימוש ברכב ללא רשות לפי סעיף 413ג לחוק, בעבירת הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק, בעבירת החזקת סמים לשימוש עצמי לפי סעיף 7(א) בצרופ (ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, בעבירת חובת ביטוח לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועים [נוסח חדש] תש"ל-1970, ובעבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"ה-1965. בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש. הטיעונים לעונש נדחו לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 24.08.18, בשעה 21:00 או בסמוך לכך, ברחוב אבן חן יעקב 3 בירושלים, לקח הנאשם רכב מסוג מיצובישי לז 31-855-30, השייך להוריו, ללא רשות מבעליו (להלן: "**הרכב**"). במועד האמור נסע הנאשם לת"א ולאחר זמן מה חזר לירושלים (להלן: "**הנסיעה**"), כאשר בשעה 23:20, או בסמוך לכך, נתקל בחסם משטרה שהוצב בין מחלף לטרון לבין מחלף שער הגיא (להלן: "**החסם המשטרה**").
3. בהגיעו לחסם המשטרה, הבחין השוטר אילן יונה (להלן: "**השוטר יונה**"), בנאשם וסימן לו לעצור, בין היתר, באמצעות פנס. משהבחין הנאשם בשוטר יונה, החל לנסוע במהירות כשהוא נוסע

לעבר השוטר יונה. השוטר יונה הספיק לזוז הצידה ולהימנע מדריסתו על ידי הנאשם. הנאשם המשיך במנוסתו תוך שהוא נוסע לתחנת דלק פז בסמוך ליישוב מסילת ציון (להלן: "תחנת הדלק"). בסמוך למועדבו הגיע הנאשם לתחנת הדלק הגיעו שוטרים למקום. בתחנת הדלק, ניגש הנאשם למוכרן, מר דביר קורן (להלן: "דביר"), וביקש ממנו חולצה של "העובדים" בתחנת הדלק. כמו כן, ביקש הנאשם מדביר להגיד לשוטרים כי הוא עובד בתחנת הדלק.

4. ברכב נתפס סם מסוכן מסוג AMB-FUB.

5. במעשיו האמורים לעיל, טיפל הנאשם בכלי תחבורה בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החופשי והבטוח של נתיב תחבורה או כלי תחבורה או בבטיחותו של נוסע, בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו. בנוסף, הנאשם השתמש ברכב ללא רשות בעליו ונטש אותו במקום אחר, עשה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך, נהג הנאשם ברכב ללא רישיון נהיגה, השתמש ברכב מנועי ללא שהייתה לרכב פוליסה בת-תוקף והחזיק סם מסוכן ללא היתר בפקודה או בתקנות לפיה או ברישיון מאת המנהל.

תסקיר שירות מבחן

6. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם, צעיר בן 19, רווק. טרם מעצרו עבד הנאשם תקופה קצרה בקצבייה בסופרמרקט. משפחת מוצאו של הנאשם מונה זוג הורים ושמונה ילדים בגילאי 6-26, כאשר הנאשם הוא החמישי מבניהם. לפני כשש שנים עברה משפחתו להתגורר בשכונת הר חומה, על מנת לשפר את מגוריהם, וכן בשל רצון ההורים להרחיק את ילדיהם מחבריהם בשכונת המגורים בה התגוררו. אביו גמלאי מזה חמש שנים לאחר שפרש מצבא הקבע, כיום עובד כמפקח במשרד ממשלתי, אמו עובדת כמזכירה רפואית.

7. הנאשם סיים 10 שנות לימוד, ממידע שהועבר משירות המבחן לנוער עולה, כי עד לכתה ז' היה הנאשם תלמיד מן השורה. בהמשך חלה התדרדרות בתפקודו, כאשר בשיאה סולק מביה"ס באמצע השנה, במקביל למעבר הדירה של משפחתו. הוריו מסרו, כי נפגע מהמעבר והתקשה להשתלב חברתית בשכונה החדשה.

8. בנוסף הנאשם שיתף, כי בילדותו המוקדמת נחשף לפגיעה שלא ארחיב בעניינה מטעמי צנעת הפרט ומפורטת בתסקיר (עמ' 2 פסקה 3). הוא שיתף את הוריו במידע זה שנים רבות מאוחר יותר.

9. בחודש נובמבר 2012 הופנה הנאשם לאבחון פסיכולוגי אשר תוצאותיו הצביעו על ערך עצמי ירוד, זאת במיוחד בייחס לשלמות גופו. עוד עלה באבחון, כי הנאשם מבודד חברתית ויוצר קשרים שטחיים, כנראה עקב תחושת נחיתות וחשש מפני קרבה רגשית. המלצות האבחון כללו הוצאתו של הנאשם למסגרת חוץ ביתית במטרה לעצור את התדרדרותו. במהלך השנים, עד לכתה י', עבר

הנאשם מספר מסגרות חינוכיות. במהלך תקופה זו החל להתנהל באופן עברייני בשל התמכרות לסמים, ואף הופנה לשירות מבחן לנוער בשנת 2013 וטופל על ידם עד למעצרו בתיק הנוכחי.

10. אשר לשימוש בסמים, הנאשם שיתף כי החל להשתמש בחומרים משני תודעה מגיל 14, בתחילה צרך "גראס" ובהמשך התמכר ל"ניס גיא". בחודש מאי 2015 התקיימה ועדה בעניינו של הנאשם והומלץ על השמתו בקהילה טיפולית לגמילה מסמים. הנאשם נכנס ויצא את שערי קהילת הנוער "מלכישוע" מספר פעמים במהלכם נפלט מהמוסד, לאחר שהפר את כללי המקום ולא עמד בתוכנית השיקום.

11. במסגרת תיק המעצר, שירות המבחן התרשם, כי התמכרותו הפעילה של הנאשם לסמים, כוחות אגו מוחלשים, קושי להסתגל למסגרת, אי יציבות כללית, משברים ופגיעות אשר חווה, בדידותו וחסכים רגשיים, נטייה לאימפולסיביות, קושי בוויסות רגשי, כל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות העבירות בעתיד. מאידך, הנאשם ביטא רצון מילולי לטיפול בהתמכרותו ובשיקום חייו, כאשר ברקע הרשעה פלילית אחת בלבד, כל אלה מהווים גורמים מפחיתי סיכון. על כן, שירות המבחן העריך לאור נסיבותיו האישיותיות, ההתמכרותיות והמשפחתיות, כי קיימת חשיבות להפנייתו של הנאשם לטיפול ייעודי בתחום ההתמכרות, למסגרת טיפולית אינטנסיבית וכוללנית מכוונת ומציבה גבולות אשר תסייע לו בגיבוש זהותו וניהול אורח חיים נורמטיבי ותפקודי. אולם, לאור ניסיונותיו הקודמים להשתלב בקהילה טיפולית סגורה, אשר עלו בתוהו, שירות המבחן העריך, כי קיים ספק אשר ליכולתו להתמיד בטיפול מסוג זה לאורך זמן.

לאור האמור, שירות המבחן המליץ לשלב את הנאשם בטיפול במסגרת אמבולטורית בדמות מרכז יום, במקביל לשילובו בטיפול פרטני ביחידה לקידום נוער. ביום 7.11.18 הנאשם שוחרר למעצר בית בבית הוריו בפיקוחם, וניתן לו צו פיקוח של קצין מבחן למשך חצי שנה. במסגרת הצו וכחלק מתנאי השחרור, הנאשם שולב במרכז יום של "האיגוד הירושלמי למאבק בסמים".

שירות המבחן ציין, כי מתחילת הטיפול במרכז היה לנאשם קושי רב להשתלב, אשר התבטא באיחורים למרכז ובהיעדרויות מהמקום. לאור כך נערכו עם הנאשם והוריו מפגשים במהלכם הוסבר לו שוב ושוב מהם תנאי המקום וכן הוסברו חשיבות הטיפול והתמדה בו.

מדיווח מיום 18.12.18, אשר הועבר לשירות המבחן מגורמי הטיפול במרכז היום עלה, כי יום קודם לכן הנאשם איחר לפעילות של המרכז ונשלח על ידי הצוות הטיפול לביטו, לשם לא הגיע ועד שעות הלילה לא היה ידוע מקום הימצאו. הוריו דיווחו על כן למשטרת ישראל ולאחר חזרתו לביטו הוא הוזמן ביום 19.12.18 לשיחת בירור בתחנת המשטרה, אליה לא הגיע. בהמשך נעצר ונפתח לו תיק בגין הפרת הוראה חוקית, ומאז הוא שוהה במעצר עד תום ההליכים.

12. הנאשם מסר, כי מאז מעצרו האחרון הוא נמנע משימוש בסמים ונעזר בגורמי הטיפול במסגרת המעצר. עוד שיתף שהוא מעוניין לערוך שינוי באורחות חייו ולהשתקם, מבין את הצורך בהתערבות טיפולית במצבו, כאשר ביטא מוכנות להיעזר בהם באופן מוחשי. לצד זאת מסר, כי לאור ניסיונות עבר כושלים, כיום אינו רואה את עצמו מסוגל לשהות במסגרת פנימייתית סגורה כמו קהילה טיפולית.

13. שירות המבחן התרשם, לאחר שניסיונות טיפול קודמים היו בכפייה (מעון נעול) או תחת סנקציות של הליכים משפטיים וקשר עם שירות המבחן לנוער, או בהמשך להתערבות גורמי טיפול בעקבות יוזמת הוריו, כיום הנאשם חווה צורך בתחושת עצמאות ויכולת בחירה. כן התרשם שירות המבחן, כי לצד הבנת הנאשם את נזקקותו להתערבות טיפולית, תובנתו למורכבות מצבו ראשונית, וכי לצד הצהרתו המילולית, אשר לרצונו להשתלב בהליך טיפולי, בשלב זה בחייו, טרם פיתח רמת בשלות הנדרשת להפקת תועלת משמעותית ויכולת לעבור תהליך רגשי אינטנסיבי.

14. קצינת המבחן התרשמה מבחור צעיר הסובל מחסכים רגשיים קשים, אשר התפתחו לאורך שנים בהם חווה חוויות מורכבות, בכלל זה פגיעה בילדותו שלא עובדה, ופיתח תחושות דחייה וחוסר ערך מצד דמויות משמעותיות. עוד התרשמה קצינת המבחן, כי על רקע תנאי גדילתו נפגעה התפתחותו הרגשית וקיים קושי בגיבוש זהותו, תוך דפוסי התנהגות הישרדותיים בעייתיים בהם מתקשה להכיר. לנאשם קושי במתן אמון באנשים סביבו וכן קושי לגייס כוחות לצורך התמדה ושיתוף פעולה במסגרות השונות. הנאשם התקשה לתפקד באופן תקין בבית ובבית הספר ולהערכת קצינת המבחן חיפש הערכה ושייכות באמצעות התחברותו לנוער שוליים וניהול אורח חיים עברייני והתמכרות לסמים. להערכתה, הסמים מהווים עבורו מענה לחסכים רגשיים ופגיעות אותם חווה, וכן עיסוק ומפלט מבדידותו והשימוש בסם מהווה גורם מגביר סיכון.

15. בסופו של דבר, שירות המבחן לא המליץ על חלופות ענישה או שיקום במסגרת הקהילה, העשויות להפחית סיכון להישנות התנהגות פוגעת. במצב עניינים זה המליץ שירות המבחן להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם ותקופת מעצרו עד כה, כמו גם הבעת רצונו לערוך שינוי באורחות חייו ולנהל אורח חיים תקין, בקביעת גובה העונש. במקביל, לאור הבעת נכונותו להיעזר בהתערבות טיפולית, הומלץ להפנות את תשומת לב שב"ס לבחינת אפשרות לשלבו בהליך שיקומי.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני ב"כ המאשימה

16. ב"כ המאשימה ציין, כי הערכים עליהם יש להגן, העומדים בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם, הם בטיחות המשתמשים בדרך, שלמות גופם של השוטרים, הסדר הציבורי וממד ההתרסה כנגד שלטון החוק. לדבריו, מדובר במספר רב של עבירות כאשר כל אחת מהן חמורה כשלעצמה, אולם ביחד הן יוצרות פגיעה משמעותית בערכים הרלוונטיים. ב"כ המאשימה ציין, שעונשה של העבירה

המרכזית שעניינה סיכון חיי אדם עומד על עשרים שנות מאסר, דבר המלמד על חומרתה. ב"כ המאשימה הדגיש את יסודות עבירת הסיכון חיי אדם, שיש בה הן אלמנט סיכון פיזי העולה מיסודות העבירה במישור ההתנהגותי והן את רכיב המטרה המיוחדת אשר ביסוד עבירה זו.

17. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ב"כ המאשימה טען, כי אמנם אין תכנון במובן הרגיל ביחס לעבירה המרכזית של סיכון חיי אדם, אולם ניתן לראות בהתנהגותו של הנאשם מעין תכנון או מודעות קודמת לביצוע יתר העבירות- נהיגה ללא רישיון נהיגה, שימוש ברכב ללא רשות, נהיגה ללא חובת ביטוח והחזקת סם. הנסיעה המהירה לעבר השוטר מלמדת, כי היה תכנון מקדים, גם אם מדובר בפרק זמן קצר, אגב עבירות מזדמנות, ומשכך, כאשר הנאשם מבחין בשוטר יונה ומגביר את מהירותו במטרה לפגוע בו ולעבור את המחסום המשטירתי, הרי שהביא את תכנונו לידי מימוש. אשר לעבירת הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לדידו, ביצוע עבירה זו מצויה ברף העליון משום שכדי להימלט מהדין עקב השוטרים שרדפו אחריו, הנאשם פנה למוכר בחנות, ביקש ממנו חולצה ושיאמר לשוטרים שהוא עובד בתחנת הדלק. עוד ציין ב"כ המאשימה ביחס למקום ביצוע העבירה, כי מדובר בכביש מס' 1 שהוא כביש מרכזי אשר עמוס בתנועה בדרך כלל גם בשעות המאוחרות של הלילה. כן ציין, כי מדובר בנסיעה בכביש אשר יש בו אכיפה מוגברת עקב אנשים שעוברים בו, ומי שנוסע כך במקום אכיפה מוגברת הוא מתריס נגד החוק, שהרי יודע שייתפס ואם ייתפס הוא ינסה להימלט, מה שמדגיש את עזות המצח.

18. אשר לנזק שעלול היה להיגרם, הדגיש ב"כ המאשימה את חומרת המעשה ואת היחס בפסיקה בנוגע לעבירות ברכב, שהוא שקול לנשק קר. משהבחין הנאשם בשוטר יונה הוא החל לנסוע במהירות לעברו, אמנם השוטר יונה הספיק לזוז ובכך מנע פגיעה בגופו, אולם כוונתו של הנאשם באה לידי ביטוי במעשיו ופוטנציאל הטמון במעשיו של הנאשם היה לפגיעה בו. עוד ציין, כי נסיעתו של הנאשם מבלי שיש לו רישיון לכך או ביטוח מעצימים את פוטנציאל הנזק שעלול היה להיגרם באירוע זה, שכן לנסיעה ללא רישיון וללא ביטוח יש משמעות כספית ונזיקיות שגם עליהן יש לתת את הדעת.

19. לעניין הסמים, מדובר בסם מסוכן, בעל השפעה פסיכואקטיבית, משנה תודעה.

20. ב"כ המאשימה עתר לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר, וכן עונשים נלווים של פסילה על תנאי, מאסר על תנאי, פסילה בפועל וקנס, והפנה לפסיקה לתמיכה בטיעונו.

21. אשר לנסיבות שאינן קשורות לעבירה, ב"כ המאשימה הדגיש מחד גיסא, את הודיית הנאשם והחיסכון בזמן שיפוטי, ומאידך גיסא, ביקש לתת דגש לעבר הפלילי של הנאשם ועל מהות העבירות בהן נאשם, וכן לכך שלא ניצל את ההזדמנויות שניתנו לו, לשתף פעולה עם שירות המבחן ולעבור הליך שיקומי טיפולי.

22. ב"כ המאשימה פירט את כישלונם של ההליכים הטיפוליים לאורך השנים משנת 2013 ואת היעדר המלצת שירות המבחן לאפשרות לשיקום מחוץ לכותלי בית הסוהר. כמו כן, ציין לחומרה את הפרת תנאי המעצר כפי שבאה לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן. עוד ציין ב"כ המאשימה, את גילו הצעיר של הנאשם שהיה בן 19 בעת ביצוע העבירות, וכן התייחס לנסיבות חייו הקשות של הנאשם, אשר לדבריו לא הייתה להם השפעה על ביצוע העבירה. ב"כ המאשימה הוסיף, כי הנאשם שהה במעצר ממש מיום 25.8.18 ועד ליום 29.10.18. לאחר מכן נעצר שוב ביום 17.12.18 ועד היום. בין לבין הנאשם שהה במעצר בית.

23. אשר לעונש המתאים סבר ב"כ המאשימה, כי יש למקם את הנאשם בחלק העליון של השליש התחתון ולהשית עליו 40 חודשי מאסר.

טיעוני ב"כ הנאשם:

24. ב"כ הנאשם עתר לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר ל-20 חודשי מאסר בפועל, בהתבסס על פסיקה עניפה שהגיש לתמיכה בטענותיו. ב"כ הנאשם הדגיש, כי מרבית הפסיקה שהגיש מדברת במקרים בהם עובדות כתב האישום מעלות נסיבות חמורות יותר מהמקרה שלפניו, אך סעיף האישום אשר יוחס במקרים אלה היה קל יותר. ב"כ הנאשם ביקש מבית המשפט שיעשה מתחם בין העובדות שבכתב האישום לבין העונש, ולא ייתן דגש להוראת החיקוק.

25. אשר לנסיבות ביצוע העבירה טען ב"כ הנאשם, כי הפסיקה בה תמך ב"כ המאשימה את טיעוניו, אינה מתאימה למקרה דנן, שכן, לא מדובר במקרה של מרדף שנמשך זמן רב, תוך ניגוח רכבים ופגיעה בעוברי אורח.

26. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ציין שמדובר בצעיר בן 19, נעדר הרשעות, אשר צבר לחובתו הרשעה קודמת אחת, עליה נתן את הדין. מצבה הכלכלי של המשפחה קשה וארוסתו מסייעת לו. עוד הדגיש את נסיבות חייו הקשות העולות מתסקיר שירות המבחן- המעבר במסגרות חינוכיות, הפגיעה בילדותו. בנוסף, הנאשם הודה במעשיו והביע חרטה עליהם וחסך זמן שיפוטי יקר.

27. ב"כ הנאשם טען, כי בניגוד לטענות ב"כ המאשימה שאין קשר בין הפגיעה שעבר הנאשם בילדותו לאירוע נושא כתב האישום, הרי שלא ניתן להתעלם מההשפעה של המעשים הקשים שחווה בילדותו על האירוע הנדון. ראיה לכך מצא בפסיקה השלישית לתסקיר המעצר, ממנה עולה שבחודש יולי 2018, כחודש לפני האירוע נושא כתב האישום, חשף הנאשם את הפגיעה שעבר לפני הגורמים הרלוונטיים ולפני בני משפחתו. עוד טען, כי זמן מה לאחר שהנאשם חשף את הפגיעה שחווה הוא הוצא מ'מלכישוע' מבלי שקיבל טיפול או מענה מתאים. מכאן, שלדידו, לא ברור כיצד ניתן לסייע לנאשם בין כותלי בית הכלא, במצב דברים זה. כיום, לאחר שהנאשם נחשף לפני הוריו ונגולה האבן מעל ליבו, הוא מגלה עניין לשנות את אורחות חייו ולהשתקם.

28. ב"כ הנאשם ציין, כי הנאשם שהה במעצר ממש בשלב הראשון למשך חודשיים וחמישה ימים ובשלב השני החל מיום 17.12.18 הוא שוהה במעצר במשך כשלושה חודשים ו- 17 ימים, סך הכל כ- 6 חודשים.

29. אשר לעונש המתאים, ב"כ הנאשם סבר כי יש למקם את הנאשם באמצע המתחם. בבקשתו בכתב לתיקון פרוטוקול הבהיר, שכוונתו הייתה שיש להשית על הנאשם עונש שלא יעלה על 10 חודשי מאסר בפועל, ולא 13 חודשים כפי שעלול להיות מובן מהבחינה המילולית.

30. הנאשם בדבריו האחרונים טען, כי הוא אינו מקל ראש בחומרת מעשיו, הוא לוקח אחריות עליהם, למד את הלקח ולא יחזור לדרך זו, והוא מעוניין לשקם את חייו ולצאת לדרך חדשה. בשונה ממקרים קודמים בהם הופיע בפני ביהמ"ש, כעת הוא מאורס, ארוסתו תומכת בו. הנאשם הסביר, כי ישיבה מאחורי סורג ובריא לא תועיל לו וביקש מביהמ"ש להשית עליו מאסר על תנאי, גם אם יהיה זה מאסר ארוך, תחת מאסר בפועל, ובכך לאפשר לו ההזדמנות ולהוכיח את עצמו.

31. ארוסתו של הנאשם בדבריה סיפרה על היכרותה עם הנאשם, את הלחץ ששורר בבית מאז מעצרו ומסרה, כי מוכנה להירתם ותיקח חלק בהליך שיקומו של הנאשם לאחר שישוחרר.

מתחם העונש ההולם

32. על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

33. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות נושא כתב האישום המתוקן, שהחמורה שבהן היא, העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הם שלטון החוק, הגנה על מי שאמונים עליו, והגנה על הסדר הציבורי, וביטחון ושלומו של ציבור המשתמשים בדרך. לא בכדי קבע המחוקק עונש מרתיע של עד 20 שנות מאסר לצידה של עבירת סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה. העונש שהמחוקק קובע בצד העבירה מעיד על חומרת העבירה ועל רצון הציבור להילחם בה, ובשל כך מגמת הפסיקה מן השנים האחרונות מבטאת החמרה בענישת עבריינים המורשעים בעבירה זו. תופעת הנהיגה הפרועה בכבישי הארץ, יוצרת סכנה ממשית ומוחשית לביטחון הציבור, ומחייבת ענישה מחמירה.

34. לכך מצטרפת חומרה נוספת שכן הנאשם ניסה לפגוע בשוטר שעסק במלאכת אכיפת החוק, ובית המשפט מצווה להגן על שלמות גופו, למען יבצע מלאכתו נאמנה ללא סיכון אישי. בנוסף, הימלטות הנאשם מעידה על זלזול ועל היעדר מורא משלטון החוק ומנציגיו.

35. יפים לענייננו דבריו הבאים של בית המשפט העליון בע"פ 291/13 אברהים נגד מדינת ישראל (22.12.13): **"העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך. מביצועה ניכר זלזול בחוק ובמשרתי הציבור האמונים על אכיפתו. פגיעה זו, בערכים חשובים בשיטתנו, היא העומדת בבסיס מגמת הפסיקה להחמרת הענישה בגינה"**.

36. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מחד גיסא, יש לציין לחומרה, כי תחילת האירוע בנהיגה ללא רשות של הנאשם ברכבם של הוריו, שהסלימה לנהיגה פרועה לאחר שהבחין בחסם בניסיון להימלט משוטרים. הנאשם הפגין זלזול ברשויות האכיפה ובשלטון החוק, בכך שהתעלם מהוראתו של השוטרי יונה לעצור. הנאשם נהג מבלי שהוציא מעולם רישיון נהיגה, וללא ביטוח, באופן פרוע ומסכן, בין היתר, את חייו של השוטרי יונה, כאשר נסע לעברו במהירות, עד שכפסע היה בין תוצאה קטלנית לבין אירוע ללא נזק. במקרה זה נזק משמעותי לגופו של השוטרי, נמנע רק בשל ערנותו של השוטרי שהספיק לזוז הצידה ובכך מנע פגיעה בגופו על ידי הנאשם. בנוסף, הנזק הפוטנציאלי בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ובפרט במקרה שהנאשם אינו מחזיק ברישיון נהיגה, הוא רב וכולל סיכון משמעותי לפגיעה בחיי משתמשים בדרך. זאת ועוד, הנאשם הגדיל לעשות ובאותה העת אף החזיק ברכב סם מסוכן.

מאידך גיסא, יש לתת את הדעת לכך שלעבירה לא קדם תכנון מוקדם ונראה כי ההימלטות מהשוטרים הייתה ספונטנית עקב הגעתו לחסם המשטרה, וסימון השוטרי יונה לנאשם שיעצור. עוד אציין, כי משך זמן הימלטות הנאשם היה קצר ולא לווה בעבירות תנועה נוספות, מדובר במרדף למרחק קצר באופן יחסי ולמרבה המזל, תוצאות האירוע היו שלא נגרם נזק לאדם או לרכוש.

37. להלן אביא פסיקה במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בגין עבירות שעיקרן סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בדרך של נהיגה מסוכנת תוך הימלטות משוטרים:

א. בע"פ 8189/17 בן חיים נ' מדינת ישראל (7.2.18), נדחה ערעורו של המערער עליו השית בית המשפט המחוזי עונש של 40 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים. מדובר בנאשם בעל עבר פלילי שהורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה ואי ציות לרמזור אדום.

ב. בע"פ 4763/17 ותד נ' מדינת ישראל (29.1.18) נדון עניינו של נאשם אשר הורשע בסיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי ונסיעה נגד כיוון התנועה. כאשר הבחינו בו שוטרים, החל בנסיעה פרועה, חצה צמתים באור אדום וגרם לרכבים לסטות ממסלולם עד אשר נעצר וניסה לברוח רגלית. הנאשם "בגיר צעיר", לחובתו הרשעה אחת. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר. הנאשם נידון ל-20 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

ג. בע"פ 5981/15 **מדינת ישראל נ' סלוצקי** (5.7.16) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה, והחמיר בעונשו של נאשם שהורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, גרימת נזק, ונהיגה בזמן פסילה. הנאשם התעלם מהוראת שוטר לעצור, התפתח מרדף שהתנהל לאורך מספר רחובות ובמשך פרק זמן לא מבוטל. הנאשם עקף רכבים, נהג בניגוד לכיוון התנועה ועוד. בית המשפט העליון קבע מתחם הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל, והעמיד את עונשו של הנאשם על 34 חודשי מאסר בפועל, חלף 24 חודשים.

ד. בע"פ 5626/14 **לנקין נ' מדינת ישראל** (2.8.2015), נדון עניינו של נאשם שהורשע בכך שנהג ללא רישיון בתוקף, בזמן פסילה, ונמלט משוטרים שביקשו לעוצרו באופן פרוץ ומסוכן ברחובות אשדוד, תוך שהוא חוצה צמתים באור אדום, נוסע על שטחי הפרדה, ונוסע בניגוד לכיוון התנועה. המרדף הסתיים בתאונת דרכים, כאשר הנאשם התנגש באחת הניידות שחסמה את דרכו. בבית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם אשר צבר לחובתו עבר תעבורתי מכביד וכן נזקפו לחובתו שלוש הרשעות קודמות פליליות, עונש של 50 חודשי מאסר. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

ה. בע"פ 4894/13 **סלע נ' מדינת ישראל** (23.1.14) החליט בית המשפט העליון להותיר את גזר הדין על כנו בשל עבירות סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שיבוש מהלכי משפט ונהיגה בשכרות. הנאשם לא נשמע להוראות השוטרים לעצור, האיץ את מהירותו ונסע לכיוון השוטרים כאשר הוא פורץ את המחסום המשטרתי וגורם לשני השוטרים לקפוץ לשולי הכביש על מנת להימנע מפגיעה. לאחר מכן, שני השוטרים החלו במרדף אחר האופנוע וקראו לו לעצור, אולם הנאשם התעלם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש ההולם הנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו עליו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך ₪ 3,000 ושנתיים פסילה.

ו. בע"פ 8421/12 **ינון בן חיים נ' מדינת ישראל** (29.9.13) - ביהמ"ש העליון דחה את ערעורו של הנאשם, צעיר בן 19.5, שנעצר בתום מרדף לאחר שלא שעה לעצור לקריאותיהן של שוטרות אשר חזו בו מבצע פניית פרסה כשאור אדום דולק ברמזור. עוד נסע בכיוון הנסיעה הנגדי, חצה צמתים באור אדום, נהג ברכב ללא רישיון נהיגה ועבר עוד עבירות תנועה רבות. ביניהן, חציית צמתים ברמזור אדום ונסיעה בכיוון הנגדי לכיוון התנועה, דבר שהיה כרוך בסיכון נהגים אחרים והולכי רגל שנקלעו בדרכו. לבסוף עצר הרכב, הנאשם וחבריו ניסו להימלט ממנו רגלית אך נתפסו על ידי השוטרות. הנאשם הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון נהיגה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. ביהמ"ש

המחוזי בירושלים השית עליו עונש של 16 חודשי מאסר בפועל.

ז. בע"פ 5778/11 **מדינת ישראל נ' פישל ביטון** (13.9.11) -

ביהמ"ש העליון קיבל את הערעור על קולת העונש. במקרה זה מדובר בנאשם בן 36 אב לשני ילדים, שהואשם בהימלטות משוטר, חציית צמתים באור אדום, נהיגה בלא רישיון ופוליסת ביטוח ועוד עבירות נוספות. בית המשפט העליון השית עליו 18 חודשי מאסר בפועל תחת 10 חודשים שגזר עליו ביהמ"ש המחוזי.

ח. בת"פ 58749-08-18 **מדינת ישראל נ' מחמוד עיסא** (25.3.19)

הורשע הנאשם, במסגרת הסדר טיעון בעבירת סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, בעבירה כניסה לישראל שלא כחוק, אי ציות לתמרור, נהיגה ללא רישיון רכב בתוקף ונהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף כאשר הנאשם נהג באופן פרוץ ומסוכן למשתמשים בדרך ובסופו של דבר עצר במחסום בעל כורחו. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 14-36 חודשי מאסר, והשית על הנאשם עונש של 17 חודשי מאסר כאשר לנאשם עבר פלילי משמעותי.

ט. בת"פ (י-ם) 49795-05-12 **מדינת ישראל נ' מחמד**

שעאבנה (1.12.13) - הנאשם, בן 29 אב לשני ילדים, הורשע, על-פי הודאתו בעבירות מעשה פיזיות ורשלנות, שיבוש הליכי משפט, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ונהיגה אגב סטייה מנתיב, לאחר שבמהלך נסיעה ברכבו עקף שורה של רכבים וכאשר התבקש משוטר להציג את רישיונות הנהיגה, ביצע פניית פרסה בצורה מסוכנת וברח מהמקום בעוד הוא מתחמק מניידות אשר דולקות בעקבותיו. מתחם הענישה ההולם שנקבע נע בין מאסר בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל; העונש שהושת על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל.

י. בת"פ 25529-12-12 **מדינת ישראל נ' עוידה** (29.5.14) -

הנאשם, צעיר בן 32, נשוי כשנה, הורשע ע"פ הודאתו לאחר שנהג ברכב במהירות, לא שעה לקריאת השוטרים לעצור לבדיקה, נמלט מהמקום תוך סיכון הולכי רגל וכלי רכב אחרים וביצע עבירות נוספות. בנוסף, נמצא ברכבו סם מסוג חשיש. ביהמ"ש קבע, כי בנסיבות העניין העונש ההולם נע בין 20 ל-40 חודשי מאסר והשית עליו 24 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר ע"ת למשך 3 שנים.

יא. בת"פ (נצ') 51/09 **מדינת ישראל נ' חביב בן עימאד קוט** (25.5.09),

הורשע הנאשם בעבירות סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, שימוש ברכב ללא רשות, נהיגה בשכרות, חבלה במזיד ברכב, נהיגה ללא מלווה, נהיגה ללא ביטוח, הפרעה לשוטרים בשעת מילוי תפקידם. מדובר בנאשם כבן 18 לקח את רכבו של בן דודו ללא רשותו ובהיותו שיכור, נהג בו בפראות וללא מלווה כחוק. כשנתקל בשוטרים שביקשו

ממנו לעצור, נמלט, פגע בניידת משטרה, לא ציית להוראות השוטרים והמשיך בבריחתו וכל זה תוך סיכון חיי הנוסע עמו והמשתמשים הנוספים בכביש. נגזרו 12 חודשי מאסר בפועל ופסילה בפועל למשך שנתיים.

38. לאחר שבחנתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות שלפניי, את מדיניות הענישה הנהוגה, את נסיבות ביצוע העבירות ואת אשמו של הנאשם, הגעתי לכלל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין 12 חודשי מאסר בפועל ל-30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה מותנת ופסילה מלקבל רישיון נהיגה.

39. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

העונש המתאים

40. אשר לגזירת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם, יש להתחשב גם בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בענייננו, יש להביא בחשבון לקולא את הודאתו של הנאשם כך שחסך זמן שיפוטי יקר, החרטה שהביע על מעשיו, ונסיבותיו האישיות הקשות שתוארו בתסקיר שירות המבחן. כן נתתי דעתי גם לגילו הצעיר של הנאשם, שבעת ביצוע העבירות היה כבן 19 לערך ובכך שהנאשם כעת מאורס. עוד שקלתי את העובדה שהנאשם הביע רצון לערוך שינוי באורחות חייו ולנהל אורח חיים תקין.

41. מנגד, התחשבתי בהערכת שירות מבחן לפיה הנאשם לא עמד בתוכנית השיקום הטיפולית לגמילה מסמים בה השתתף מטעם שירות המבחן, הנאשם שהה במעצר ממש מיום 25.8.18 - 29.10.18, לאחר מכן שהה במעצר בית ולאחר שהפר את תנאי מעצר הבית שב למעצר ממש מיום 17.12.18, כך שסך הכל שהה במעצר ממש במשך כשישה חודשים וידוע, כי תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר. כן התחשבתי בעברו הפלילי הכולל רישום פלילי קודם בעבירות ניסיון שוד, תקיפה והחזקת אגרופן, שבגינן לא הורשע ונדון לעונש של שירות לתועלת הציבור וצו מבחן. כן שקלתי, כי הנאשם ביטא קושי להשתלב במסגרת טיפולית סגורה החל משנת 2013 וכי שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית מחוץ לכותלי בית הסוהר.

42. בנסיבות אלו, העונש המתאים לנאשם אמור להיות בקרבת הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, בהתחשב בגילו הצעיר, בכך שמדובר במאסרו הראשון, בלקיחת האחריות, ברצון לשינוי, נסיבותיו האישיות הלא פשוטות, אך לא התחתון ביותר, וזאת בהתחשב בצורך בהרתעת הרבים, בצורך להעמיד לו גבולות, ובהעדר המלצה שיקומית בענייננו, נוכח ניסיונות השיקום, לרבות במהלך הליך זה שכשלו.

43. אשר-על-כן, ובהתחשב בשיקולים לחומרה ולקולה, אני דנה את הנאשם כדלהלן:

א. 16 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו (25.8.18 - 29.10.18 ומיום 17.12.19 - 14.5.19).

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא

שלא יעבור עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה.

ג. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים או עבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו או עבירה של נהיגה ללא רישיון או נהיגה בפסילה או עבירה של שימוש ברכב ללא רשות.

ד. פסילה מלהחזיק ומלקבל רישיון נהיגה למשך שנתיים וזאת ללא צורך בהפקדת הרישיון. הפסילה תחל מיום שחרורו ממאסר.

ה. 12 חודשי פסילה על תנאי, לבל יעבור במשך 3 שנים, מיום השחרור מהמאסר, עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה או נהיגה ללא רישיון או נהיגה בפסילה או נהיגה ללא ביטוח.

44. בשולי גזר הדין אוסיף, שאני תקווה שהנאשם ישכיל לנצל את תקופת המאסר לצורך הליך של שיקום, וחזקה על שלטונות שב"ס שישלבו את הנאשם בהליך כזה לאור בקשתו ולאור המלצת שירות המבחן.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' אייר תשע"ט, 14 מאי 2019, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.